

1—18 DESEMBRE
SANTA MÒNICA

2022

fluxfestival.org

FLUX
FESTIVAL DE VÍDEO D'AUTOR

— programa

SANTA MÒNICA

La Rambla, 7. 08002 BCN
artssantamonica.cat

DIJOUS 1 DESEMBRE

ACTE INAUGURAL

17—
18:30 h

FLUX VIDEOCAPSA

videoinstal·lació col·lectiva

JOSEP-MARIA BALANYÀ, MIQUEL BONETA,
LUPE CAPELL, ALESSANDRO OLLA,
YAPCI RAMOS, JORDINA ROS / PERE
ESTADELLA, TAMO, IRENEU TRANIS,
JOSEP VILA FISAS, MAYA WOLIŃSKA

18:30—
19:30h

PROJECCIÓ AUTORETRATS 2022 + COL·LOQUI

ARTURO BASTÓN KIKOL GRAU
ELISABET MABRES

19:30—
20:30 h

INFLUX actuació

SANTIAGO LATORRE
LA ARQUITECTURA DE LA AMISTAD

DIVENDRES 2 DESEMBRE

A DIUMENGE 18 DESEMBRE

EN HORARI D'OBERTURA DEL CENTRE

FLUX VIDEOCAPSA

videoinstal·lació col·lectiva

TOTS ELS ACTES TENEN LLOC A LA SALA D'ACTES
DEL CENTRE SANTA MÒNICA DE BARCELONA.
ENTRADA **GRATUÏTA** A TOTS ELS ACTES.

DISSABTE 3 DESEMBRE

18—

18:30 h

RAMON GUIMARAES videoperformance

18:30—

20:30 h

ARTURO BASTÓN projecció monogràfica + col·loqui

DIUMENGE 4 DESEMBRE

18:30—

20:30 h

FLUX CLUB REMIX (PRIMERA PART)
projecció col·lectiva + col·loqui

DISSABTE 10 DESEMBRE

18—

18:30 h

PÍA SOMMER videoperformance

18:30—

20:30 h

KIKOL GRAU projecció monogràfica + col·loqui

DIUMENGE 11 DESEMBRE

18:30—

20:30 h

FLUX CLUB REMIX (SEGONA PART)
projecció col·lectiva + col·loqui

DISSABTE 17 DESEMBRE

18—

18:30 h

MIREIA ZANTOP videoperformance

18:30—

20:30 h

ELISABET MABRES projecció monogràfica + col·loqui

DIUMENGE 18 DESEMBRE

18:30—

20:30 h

FLUX CLUB REMIX (TERCERA PART)
projecció col·lectiva + col·loqui

Dissetena edició del festival de vídeo d'autor FLUX, caracteritzat des dels seus inicis per focalitzar el protagonisme en els autors que treballen en el camp del vídeo de creació (videoart, documental de creació, videoinstal·lacions, etc.).

FLUX centra el protagonisme en els autors de vídeo i ofereix un espai perquè puguin donar a conèixer la seva feina.

Aquesta potenciació del coneixement dels autors es porta a terme de diferents maneres, entre d'altres, promovent la producció videogràfica i la documentació sobre els autors.

També seguim el camí encetat l'any 2010 amb la secció FLUX CLUB, un club de vídeo que, amb una periodicitat quinzenal i amb la màxima flexibilitat, reflecteix la vitalitat del vídeo de creació a la nostra ciutat.

Les sessions del FLUX CLUB han tingut lloc a l'Antic Teatre de Barcelona de febrer a juny i al CC Convent de Sant Agustí de setembre a octubre del 2022.

.....

*agraïments SEMOLINIKA TOMIC, ROMINA FUSCO, YACINE BELAHCENE, ENRIC PUIG PUNYET
I ELS EQUIPS HUMANS DE L'ANTIC TEATRE, DEL CC SANT AGUSTÍ I DE SANTA MÒNICA
impressió GRÀFIQUES FORNELLS, S.C.
dl B 20823-2022*

*direcció LIS COSTA I JOSEP M. JORDANA
organització i producció HABITUAL VIDEO TEAM
imatge festival, disseny gràfic i disseny web XAVI CASADESÚS
construcció web VICTRIXMEDIA I XAVI CASADESÚS
correcció i traducció textos LIS COSTA
imatge videogràfica JOSEP M. JORDANA*

PROJECCIONS MONOGRÀFIQUES

Aquest any el festival s'articula al voltant de tres autors, que mostren la seva obra en una projecció monogràfica retrospectiva: **Arturo Bastón**, **Kikol Grau** i **Elisabet Mabres**, autors amb trajectòries ben diverses, que s'endinsen amb una mirada pròpia en els camps de l'art, la videocreació, la videoinstal·lació, la videoperformance, el documentalisme o l'experimentació audiovisual. Amb presentació a càrrec dels autors.

AUTORETRATS

El festival encarrega a cada autor la realització d'una obra original amb el tema comú de l'autoretrat. Aquestes peces de nova creació, a més de presentar-se com a complement destacat en les seves respectives projeccions monogràfiques, s'estrenen conjuntament en la sessió inaugural, amb la presència dels autors **Arturo Bastón**, **Kikol Grau** i **Elisabet Mabres** i amb diàleg obert al públic.

ARTICLES

En aquest catàleg s'inclouen tres articles de nova redacció sobre l'obra dels autors **Arturo Bastón**, **Kikol Grau** i **Elisabet Mabres** escrits, respectivament, per **Anna Adell**, **Jorge Tur Moltó** i **Àngels Garcia i Ferrer**.

VIDEOPERFORMANCES

Abans de cada projecció monogràfica, aquest any hem programat una videoperformance, que anirà a càrrec dels artistes **Ramon Guimaraes**, **Pía Sommer** i **Mireia Zantop**.

INFLUX

En aquesta secció es promouen les relacions del vídeo amb altres disciplines artístiques i, en aquesta ocasió es combina amb la música de **Santiago Latorre**, que presenta l'espectacle *La arquitectura de la amistad* com a acte inaugural d'aquesta edició.

FLUX VIDEOCAPSA

Videoinstal·lació col·lectiva on s'experimenta amb formats alternatius de presentació de les obres videogràfiques, integrada per deu vídeos dels autors **Josep-Maria Balanyà**, **Miquel Boneta**, **Lupe Capell**, **Alessandro Olla**, **Yapci Ramos**, **Jordina Ros** / **Pere Estadella**, **Tamo**, **Ireneu Tranis**, **Josep Vila Fisas**, **Maya Wolińska**. Cada vídeo està col·locat dins d'una capsa, fixada damunt un suport. Per veure el vídeo, l'espectador/a ha d'obrir la capsa i posar-se els auriculars. El vídeo es mostra en loop en una petita pantalla LCD, en pla horitzontal.

FLUX CLUB REMIX

En aquesta secció presentem peces dels autors i autores que han participat en la programació de Flux Club durant l'any 2022.

Són tres sessions on projectem vídeos de **Carles Hac Mor**, **Nilo Arias** i **Lorenzo Papanti** (Materic.org), **Ramon Guimaraes**, **Johanna Speidel**, **Albert Merino**, **Francesca Llopis**, **Març Rabal**, **Julián Álvarez**, **Arturo Bastón**, **Ireneu Tranis**, **Piròmana d'Argos**, **Josep Vila Fisas**, **Lisa Marrani**, **Vera Livia García & Alessandro Olla**, **Martín Virgili**, **Jordina Ros/Pere Estadella**, **Denys Blacker**, **Jean Gabriel Périot** (**OVNI Observatori de Vídeo No Identificat**) i **Ana Rodríguez León**.

FLUX CLUB

Sessions periòdiques quinzenals, amb projeccions i videoperformances, que amplifiquen el festival des del punt de vista dels seus continguts i que estenen el seu període d'acció més enllà dels dies dedicats estrictament al festival. Estan complementades amb col·loquis que ofereixen al públic la possibilitat del contacte directe amb els videocreadors. La intenció és poder acollir altres tipus de sessions, no necessàriament monogràfiques, obertes a tot el que està passant en el camp del vídeo a la ciutat: sessions col·lectives dedicades a autors emergents, a videopoesia o videodansa, a estudiants d'imatge, a videoperformances de petit format, etc. És a dir, crear un **club de vídeo** que, amb la màxima flexibilitat, reflecteixi la vitalitat del vídeo de creació de la nostra ciutat i en sigui una plataforma de difusió. Les **dotze sessions** han tingut lloc de febrer a juny a l'Antic Teatre, i de setembre a octubre al CC Convent de Sant Agustí.

HABITUAL VIDEO TEAM

Equip videogràfic format des del 1991 per **Josep M. Jordana** i **Lis Costa**, constituït en associació el 2005. Es tracta d'una associació sense ànim de lucre que té com a objectiu principal la promoció de tot tipus d'activitats relacionades amb les arts audiovisuals i concretament amb la videocreació.

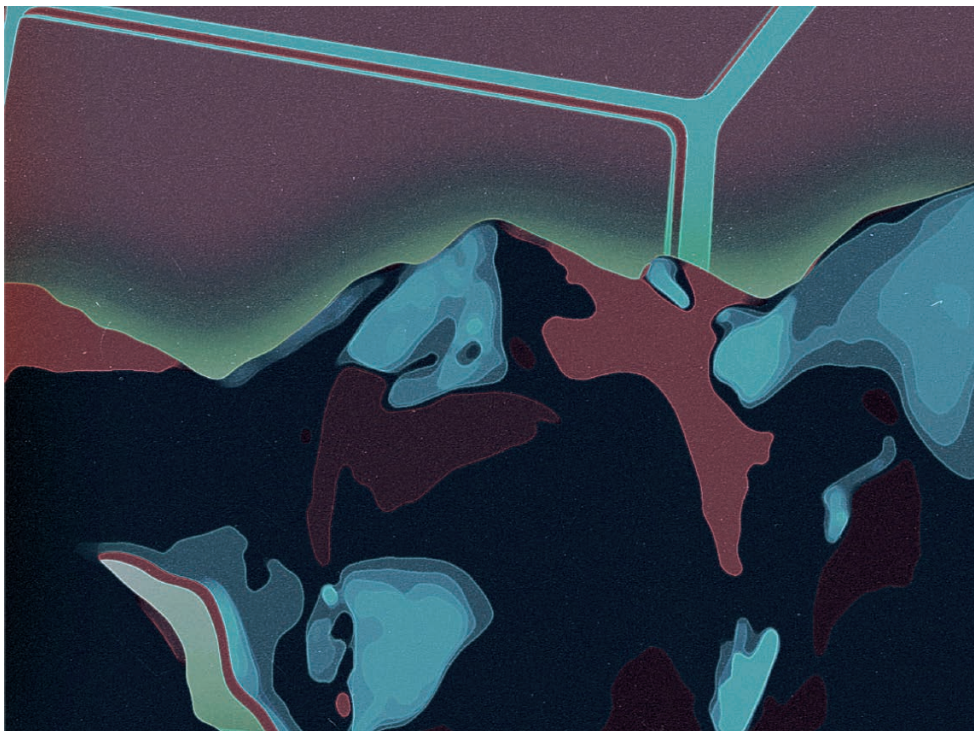
Una branca fonamental de la seva feina és la **documentació videogràfica** (gravació i edició) d'esdeveniments culturals generalment de petit format com concerts, poesia, performances o espectacles teatrals. Des del 2012, posa en marxa el projecte **SUMMA**, amb la finalitat de convertir aquest patrimoni audiovisual en un arxiu videogràfic on line d'accés públic i gratuït.

Una altra branca de les seves activitats és l'organització de **festivals, cicles i mostres de vídeo**, com el festival de vídeo d'autor **FLUX**, les mostres sobre **videopoesia** i el festival d'arts escèniques audiovisuals **INFLUX**. Ha publicat els catàlegs del festival FLUX del 2005 al 2022, acompanyats dels corresponents dvds Autoretrats fins al 2017. També ha publicat, en col·laboració amb propost.org, el dvd recull de poesia experimental **PEVB. Poesia en viu a Barcelona 1991-2003** (2004) i el dvd triple *Proposta 2000-2004. Festival internacional de poesies + polipoesies* (2006).

habitualvideoteam.org
summa-hvt.org
influxfestival.org

— *projeccions*
monogràfiques

ARTURO BASTÓN — *RINGING BELLS*

ARTURO BASTÓN

Neix a Ciutat de Mèxic (1967), on de manera heterodoxa i no acadèmica estudia fotografia, motion graphics, animació en 3D i cinema. Des de molt jove s'inicia en el món audiovisual professional treballant al departament de producció de productores publicitàries, per després col·laborar en el departament d'art d'alguns llargmetratges entre els quals es poden destacar *El patrullero* d'Alex Cox, o *Beat* de Gary Walcow.

Seguint un amor juvenil, es trasllada a Barcelona l'any 1995. Aquí coneix els fundadors de La Fura dels Baus, amb qui treballa en la creació de videomaquetes interactives per a la concepció de les primeres òperes. Aquesta col·laboració el porta a conèixer Manuel Huerga, que l'integra a l'equip del seu projecte televisiu, la (aleshores) emergent BTV (Barcelona Televisió), canal local avantguardista que durant alguns anys va trencar diversos esquemes del que s'entenia per televisió.

En acabar-se el període daurat de BTV (1997-2003), i després de crear juntament amb Kikol Grau, Félix Pérez-Hita i Andrés Hispano el *Gabinete de crisis. Un programa de televisión que no verá en televisión* (menció especial al Festival Zemos98 i guanyador del 1er festival Animalario a Sevilla, 2007), comença la seva activitat com a muntador freelance, i més tard adquireix la seva actual i adorada addicció a la creació de videoclips per a bandes internacionals.

arturobaston.com

IG: @_bass_tone_

bastonautomatic@gmail.com

selecció de vídeos — per a projecció

Aquesta sessió reuneix una selecció de videoclips que Arturo Bastón ha realitzat en els darrers anys. A més de la seva tècnica (basada en la manipulació, rotoscòpia, animació i recontextualització de material videogràfic extret de fonts molt diverses), els comuns denominadors per a tots aquests vídeos podrien ser potser la seva estètica visceral i desenfadada, el seu latent esperit de “fes-ho tu mateix”, una falta de respecte cap a (o més aviat una ignorància de) les formes tradicionals del videoclip, i potser també una certa nostàlgia per l'imaginari psicodèlic.

RINGING BELLS

2022_2:57 MIN

MÚSICA: A PLACE TO BURY STRANGERS (EUA)

El relat d'un accidentat experiment neuronal que va ocasionar conseqüències fatals i irremeiables.

JELLY

2022_3:33 MIN

MÚSICA: THE MARY VEILS (EUA)

Una espinosa massa negra es cola en la nostra dimensió per aterrir la ciutadania, però els seus moments de glòria s'acaben i ella també cau en la decadència que l'envolta.

DO IT

2022_2 MIN

MÚSICA: THE WRS (BÈLGICA)

Viatge interestel·lar d'un equip de primats astronautes.

MICHAELDOSE

2021_2:20 MIN

MÚSICA: FRANKIE AND THE WITCH FINGERS (EUA)

El títol de la cançó es refereix al consum de microdosis d' LSD. El vídeo intenta retratar una societat on aquesta pràctica sigui generalitzada i universalment acceptada.

FLY AGARIC

2020_4:10 MIN

MÚSICA: GALE FORCES (EUA)

Una petita incursió en el bosc més proper per gaudir d'una ingesta d'Amanita Muscaria (Fly Agaric).

ACID LAKE

2022_4:17 MIN

MÚSICA: TIMOTHY EERIE (EUA)

Els residus d'un laboratori lisèrgic són abocats a un riu on es multipliquen i acaben contaminant a tot el món.

THE BIRDS ARE DYING

2022 - 3:59 MIN

MÚSICA: PAUL LEARY (EX THE BUTTHOLE SURFERS) (EUA)

Faula críptica i apocalíptica que proposa la supervivència gràcies a mutacions genètiques.

TERRAFORM

2021_5:57 MIN

MÚSICA: YO NO SE (GRAN BRETANYA)

Juxtaposant *Ivan el Terrible* (Eisenstein, 1945) i *Etheria* (el planeta d'He-Man), *Terraform* proposa la idea que la maldat i la tirania provenen de l'espai exterior.

FIRMAMENT

2020_5:22 MIN

MÚSICA: LASTRYKO (POLÒNIA)

Un planeta llunyà és envaït per ones electromagnètiques que eventualment alteren el cervell dels seus estranys habitants.

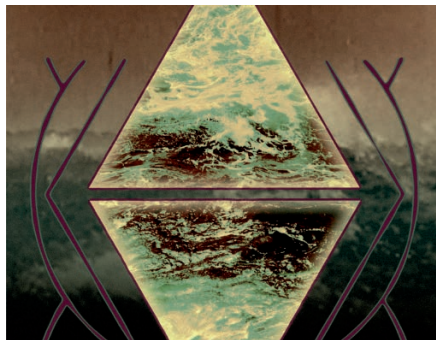

THE DAILY HEAVY

2019_7:53 MIN

MÚSICA: THE OH SEES (EUA)

La Terra és contaminada per un bacteri alienígena que obliga els seus habitants a ballar, fornicar i lluitar, i això provoca en última instància l'enfonsament de tot sistema establert.

IS THE SEASON FOR NEW INCARNATIONS

2020_5:58 MIN

MÚSICA: BRIGID DAWSON AND THE MOTHER'S NETWORK (EUA/GRAN BRETANYA)

Dispositius gràfics propis de les ciències ocultes, geometries sagrades i dissenys meditatus ajuden a il·lustrar la relació entre les forces de la natura i l'estúpid afany de poder de l'ésser humà.

HYPNAGOGIA

2020_4:58 MIN

MÚSICA: DEATH VALLEY GIRLS (EUA)

Hypnagogia pretén representar tant un somni místic com un encanteri universal. Potser també es pot interpretar simplement com un Tòtem audiovisual.

SUNDAY DRAMA

2022_5:45 MIN

MÚSICA: DIRTY SOUND MAGNET (SUÏSSA)

La llavor de la vida fa un viatge èpic que comença amb el Big Bang, proposa la teoria de la Panspermia, recorre l'evolució i posterior anihilament de la vida al planeta terra i culmina amb la recerca de més bona sort en alguna altra galàxia.

—*autoretrat*

AUTORRETRATO

2022_2:54 MIN

Realitzat expressament per al Flux festival 2022.

ARTURO BASTÓN, QUINCALLERO DIGITAL

Anna Adell

Entre los maniáticos de la asepsia minimalista y los que cargan con el síndrome de Diógenes existen infinitas gradaciones. El espacio íntimo de una persona no siempre traduce su lógica mental, pero creo que en el caso de Arturo Bastón el barroquismo icónico congregado en las estanterías de su estudio nos puede dar indicios del tipo de espécimen que aquí presentamos.

Sobre el escritorio, junto a la colección de películas de serie B de los años cincuenta, asistimos a un carnaval de figuras acéfalas o con cabezas y miembros intercambiables: astas de cabra rematando figuras de santos, cabezas de cocodrilo cubriendo bailarinas hawaianas, la sonrisa de un niño de madera transfigurada por unos colmillos de vampiro... El *souvenir* que trajiste de tu último viaje acabará hibridándose con alguna otra criatura de este cambiante diorama. Dibujos comprados a artistas *outsiders*, distintas versiones del mono sabio que se tapa los ojos, reliquias guardadas en acuarios de juguete y exvotos privados nos adentran en un gabinete de curiosidades con visos de sagrario herético.

El tuneado casero al que Arturo somete toda suerte de bibelots y tótems en miniatura, el collage visual y semántico del que se rodea para sentirse cómodo mientras hace piruetas audiovisuales en pantalla doble, es significativo de un proceder que podemos rastrear a lo largo de su vida. Su espíritu de *bricoleur* se manifestó ya en sus años de estudiante, si entendemos el bricolaje al modo de Levi-Strauss como el arte de componer “sin plan previo” mundos a la medida de uno mismo, recombinando “materiales ya elaborados” (nunca materias primas) a partir de “testimonios fósiles” de la propia cultura o de la vida personal. Un hábito que, con el tiempo, Arturo ha ido refinando, adaptando a distintos medios y técnicas artísticas con las que eventualmente ha flirteado. Y del flirteo al matrimonio, según se deja adivinar por la pasión con la que en los últimos años se ha entregado a la creación de

videoclips, un terreno fértil del que hace germinar delicadas piezas de arte. En ellas, del despiece frankensteiniano nacerán nuevos engendros.

Rebobinemos entonces la cinta del tiempo hasta la época en que el veinteañero se matriculó en la Escuela Activa de Fotografía en Ciudad de México, su urbe natal. Fue visto y no visto, porque pronto se hartó del insulso ambiente académico. Prefería nutrirse de catálogos en los que descubría fotógrafos vanguardistas de principios de siglo: Christian Schad, Man Ray, Moholy-Nagy... Los fotogramas, rayogramas y fotomontajes de aquellos pioneros le servían de inspiración para sus propios experimentos fotográficos sin cámara. Dejó las clases, pero antes hizo acopio de los negativos que sus compañeros descartaban a fin de sacarles partido en el cuarto oscuro que compartía con su hermano en la azotea de su casa. Colocaba sobre el papel fotográfico cristales rotos, pelos, clavos... aprendiendo con incansable afán autodidacta la alquimia del revelado y la estética de la huella a base de hallazgos fortuitos. El interés por recuperar materiales desechados ya no lo abandonaría.

Paralelamente, al tiempo que realiza fugaces escapadas al desierto de San Luís Potosí para descubrir las bondades del peyote, empieza a frecuentar otro tipo de cuarto oscuro, el de los numerosos cineclubs que por entonces parecían competir en sus programaciones de películas independientes. Por supuesto, el cine que más le va a interesar no es el de grandes decorados y bellas tomas sino el que *hackea* la realidad (analógica, por entonces), la hace añicos y trabaja con los fragmentos, con material de archivo, y disecciona el medio filmico de mil maneras (desde Dziga Vertov hasta Bruce Conner).

El escozor de la cinefilia recorrió su cuerpo. Tomó algún curso de teoría del cine y, como un resorte, saltó de asistente de producción de una empresa de publicidad al departamento de arte de largometrajes (del calibre de *Highway Patrolman* de Alex Cox, por ejemplo).

El entusiasmo con el que estaba trabajando en los rodajes se vio truncado súbitamente por una enfermedad, cuyo diagnóstico (por suerte, erróneo) le auspiciaba una progresiva minusvalía motriz. Los médicos le aconsejaron buscarse una actividad que pudiera hacer sentido. Tras sobreponerse a la consiguiente depresión que duró meses y durante la cual escribir fue un bálsamo, ingresó en la SOGEM (Sociedad General de Escritores Mexicanos) para aprender escritura creativa, al tiempo que empezó a estudiar animación por ordenador.

Tiempo después conoció a una chica catalana que, de nuevo, supuso un giro de ruleta en su vida. Ella pasaba en México solo una temporada y él no dudó en acompañarla a Barcelona cuando llegó el momento de partir. Lo que no imaginaba es que en esa ciudad acabaría echando de algún modo raíces, aunque de un tipo de planta que se pueda trasplantar, por si acaso.

Así pues, con la mente siempre porosa, un Arturo ya casi treintañero hizo inmersión en el ambiente barcelonés de los años noventa. Entró en contacto con algunos miembros fundadores de La Fura dels Baus. Uno de ellos, Carles Padriss, contando con que Arturo sabía usar programas 3D (muy raro en la época), le propuso realizar maquetas digitales e interactivas para conceptualizar los espectáculos del grupo (las primeras óperas que hacían).

Y de oca en oca: trabajando para la Fura conoció a Franc Aleu, con quien colaboraría puntualmente, y éste le presentó a Manuel Huerga, que en aquel momento estaba dando forma a un innovador proyecto de televisión. Como director de BTV, Huerga renovaría el concepto de la televisión pública de Barcelona. Tras una escueta entrevista, Arturo fue contratado como grafista. A los pocos años, cuando se introdujo un sistema de edición digital en BTV, se le pidió a Arturo ponerlo en marcha. Así, dejó el grafismo para dedicarse por entero al montaje. Como montador de video, su alma de *bricoleur* aflora de nuevo. Superará la técnica a su pulsión por rearmar pedazos sueltos. Destripará el lenguaje audiovisual en proyectos personales y colaborativos.

Los estudios de televisión pueden ser una mina para un reciclador nato. Los desechos videográficos encontrados en cintas destinadas a borrarse (repitiéndose el mismo gesto recolector de su época de estu-

diente) serían aprovechados para pergeñar junto con Félix Pérez-Hita y Kikol Grau *Gabinete de Crisis*, un programa de televisión que no verá en televisión. Entre los primeros responsables de esta travesura audiovisual estaba también Andrés Hispano, pero finalmente, la producción, dirección, guion y edición de los seis capítulos (uno por año) correría a cargo de Pérez-Hita, Grau y Bastón. El título y su coetilla ya nos pone sobre aviso del tono canallesco de un programa que de festival en festival se iría granjeando honores de caballería gamberra: *Gabinete de Crisis* recibió, entre otros reconocimientos, mención especial en el Festival ZEMOS98 de 2002 y primer premio en el I Festival Animalario de Sevilla en 2007, convirtiéndose en una especie de programa de culto.

Arturo y Félix la emprendieron después con otro proyecto, *Hilomental-Sesiones videológicas*. Éste compartía con el anterior el afán de rescatar residuos audiovisuales, pero el formato era otro. Consistía en invitar a ponentes a dialogar sobre un tema a través de la imagen en movimiento, sirviéndose de materiales procedentes de cualquier repositorio de vídeo o plataformas online. La idea era incitar a un uso crítico y a la apropiación creativa de la creciente marea de información visual. Por citar algunos de los invitados a este diálogo audiovisual, mencionemos a Toni Serra/Abu Ali (DEP), Mery Cuesta, Javier Calvo, Ingrid Guardiola, Marcel·lí Antúnez, Andrés Hispano, David Carabén y Ramón Faura.

Las sesiones videológicas duraron varios años. Paralelamente, Arturo trabajaba como montador *freelance* para productoras e instituciones reconocidas. Poco a poco, sin embargo, fue espaciando esas colaboraciones con el fin de invertir más tiempo en lo que estaba descubriendo como un prometedor filón creativo y profesional: los videoclips.

En este rápido repaso de la biografía de Arturo, hemos unido en un circuito de vasos comunicantes sus exploraciones técnicas y conceptuales. Efectivamente, desde sus primeros escarceos con la fotografía manipulando los negativos, hasta el reciclaje de *found footage* en sus montajes de video, subsiste una misma búsqueda. Siguiendo con el símil, los videoclips que ha estado haciendo durante la última

década serían la sístole y la diástole del mapeo arterial. Destilan una delicadeza formal y un poder evocador a los que no se llega más que tras hacer un largo viaje, intuitivo y parsimonioso, por la cultura sumergida y sus pecios olvidados.

Coleccionista de exquisitesces con las que recompone el imaginario de su archivo mental, en sus videoclips indaga sobre la belleza sin anticipar significados. Su versatilidad con los recursos técnicos de la edición y la composición se traduce en sugerentes sinergias de ritmo, textura y secuencia. En estas piezas, los referentes filmicos (o de cualquier otra fuente) que conforman el matraz del potaje visual ya no son identificables. Una suerte de *décollage* los distorsiona y las suturas se emborronan.

Los tiempos digitales, con su ingente cantidad de material descartado circulando libremente por las redes, se han puesto a su favor. Hasta el punto de que, sin militancia premeditada, Arturo contribuye a “liberar a la *imagen pobre* de las criptas del cine” y a desafiar el “fetichismo de la alta resolución”. El entrecomillado procede de un artículo de Hito Steyerl, *En defensa de las imágenes pobres*, en el que esta artista y ensayista discurre sobre las posibilidades subversivas del “lumpenproletariado” digital, es decir de toda aquella imaginería excluida de los protocolos del copyright por carecer de suficiente resolución, nitidez, etc., y cuya metamorfosis es imprevisible e irrefrenable: piratería, compresión, reedición, desplazamiento, reapropiación artística.

Las “imágenes pobres” tienen el potencial de revestirse de una nueva aura, siendo el carburante de producciones fílmicas y audio-

visuales que fluyen por corrientes subterráneas, por debajo de las mediáticas y comerciales. Releyendo el proceder de Arturo a través del prisma iluminador de Steyerl, podemos decir que Bastón corta el cordón umbilical que une las copias con “el original”, las “degrada” creativamente y enturbia su genealogía. Las transfigura hasta hacer irreconocible su procedencia, procurándoles un nuevo valor de culto.

Las bandas con las que Arturo trabaja le permiten explayarse en la indagación plástica de imaginarios que siempre le fascinaron: cómo narrar tránsitos de conciencia, cómo imaginar el fin del mundo o el germinar de uno nuevo... Reinos proteicos, mutaciones e híbridos zoomórficos, lenguas de lava cubriendo el planeta o torrentes de agua sepultando la memoria del tiempo, criaturas selváticas proyectando sus aullidos sobre las ruinas de la civilización... Pero la noche no es tan oscura. Caen meteoritos que siembran microorganismos de otro planeta. Una nueva raza repuebla la tierra. Al fin y al cabo, solo fue un viaje de Amanita muscaria, o bien una alucinación causada por la extracción de la piedra de la locura en un laboratorio gubernamental.

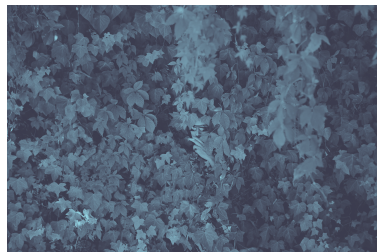
El medio casi deviene mediúmnic, una suerte de sesión hipnótica. Lo micro y lo macro, lo molecular y lo interplanetario se entrecruzan de tal modo que gozamos de un viaje multidimensional. La imagen, más que supeditarse a la música, la lleva en volandas, y como espectadores tenemos la sensación de ser propulsados al cosmos e ingresar en algún tipo de sueño estelar. Agárrate pues al asiento, que ya empieza a vibrar.

KIKOL GRAU

Barcelona, 1971. Graduat en Història per la Universitat de Barcelona, va iniciar la seva carrera professional a Barcelona Televisió (BTV). L'any 1997 va rebre el premi Miramar al millor programa de televisió local de producció pròpia de Catalunya, pel seu programa *Por la kara TV* (Clot TV), realitzat juntament amb Jorge Rodríguez, Pol Turrents i J. A. Bayona. L'any 2002 va rebre una menció especial al Festival Zemos98 a la televisió més àcida pel seu programa *Gabinete de crisis*, on treballava com a guionista i realitzador juntament amb Félix Pérez-Hita, Arturo Bastón i Andrés Hispano. Amb aquesta sèrie de programes va guanyar el 1er. Festival Animalario de Sevilla (2007).

Va treballar de forma totalment independent per al programa *Metrópolis* de TVE2 realitzant sis programes sobre l'actualitat musical a diferents regions espanyoles, Madrid, Barcelona, Euskadi, Galícia, Balears i Andalusia, i dos programes de temàtica cultural sobre el món del cinema i el videoart, *El otro cine* i *Agentes independientes*.

La seva primera pel·lícula, *Objetivo Gaddafi* explica la primera Àrab a Líbia a través d'imatges d'informatius, estrenada al cinema Maldà de Barcelona; El segueix la trilogia sobre el punk basc dels 80s que inclou, *Las más macabras de las vidas*, *Inadaptados* i *No somos nada*, pel·lícules que han tingut un gran recorregut a festivals nacionals i internacionals. *Las más macabras de las vidas* va ser presentada al Festival de Cinema Distrital de Ciutat de Mèxic el 2014 i va obtenir el primer premi al Festival Dock of the Bay de Donosti el 2015. S'ha projectat en més de cent festivals internacionals. *Inadaptados* i *No somos nada* també es van presentar al SEFF (Festival Internacional de Cinema de Sevilla). A aquesta trilogia li segueix els *Magnicidios españoles y Poe*, pel·lícula construïda a partir de cinc curtsmetratges que expliquen els assassinats del General Prim, Cánovas, Dato, Canalejas i Carrero Blanco barrejats amb contes curts d'E. A. Poe; *Moctezuma-Grau. Descendencia*

mortal és la seva primera pel·lícula de gènere fantàstic, que es va estrenar l'any 2017 a l'edició 50 del Festival Internacional de Gijón. A partir del seu treball final de grau d'Història a la UB ha realitzat *Un recorrido audiovisual por la transición*, seleccionada a competició al SEFF 2017, a la secció Resistencias; on també es va presentar com a projecció especial una pel·lícula col·lectiva titulada *Histeria de España*, amb María Cañas, Carolina Cabrerizo, Manuel Bartual, Alex Reynolds, Martín Gutiérrez, Raúl Minchilena, Andrés Duque, Borja Crespo, David Domingo, Arturo Bastón, Albert Alcoz, Viktor Parkas, Alberto Gracia, Maider Fernández, Jorge Rodríguez, Sara Tomàs, Amanda Sonder, Aitor Guinea, Dani Moreno i Manolo Vázquez.

Durant el 2018 es va mostrar una exposició antològica sobre el seu treball a La Virreina Centre de la Imatge de Barcelona titulada "Dame Pank y Dime Tonto". En el marc de l'exposició, es va estrenar la pel·lícula *Los demenciales chicos acelerados. Barcelona y alrededores*, que tracta sobre l'escena punk de la seva ciutat natal entre els anys 80 i 90s.

La plataforma Filmin li va produir la segona part de la seva particular visió de la història recent d'aquest país titulada *Histeria de Catalunya* pel·lícula col·lectiva amb Carolina Cabrerizo, María Cañas, Borja Crespo, Alberto Gracia, David Domingo, Carlos Escolano, Aitor Guinea, Martín Gutiérrez, Roger Lapuente, Sara Tomàs, Maider Fernández, Ma-

nolo Acedo, Carlo Padial, Sergi Botella, Pol Turrents i Toni Querol. La pel·lícula es va presentar al Festival Atlàntida a Palma de Mallorca 2018.

La penúltima part de la seva història sobre el punk i la transició espanyola *Los demenciales chicos acelerados. Euskadi y tal* es va presentar a concurs al Festival Dock of the Bay el gener de 2020.

Durant l'any 2020 va acabar la darrera pel·lícula de la sèrie de punk i transició espanyola *Los demenciales chicos acelerados. Las cuatro esquinas y Madrid*, presentada a competició internacional al SEFF de Sevilla a la secció Resistencias Internacionales.

VIMEO

vimeo.com/kikolgrau

VIDEO ON DEMAND

vimeo.com/kikolgrau/vod_pages

YOUTUBE

youtube.com/channel/UCU_UugEXKxa-r7oO_Bz72ow/videos

selecció de vídeos — per a projecció

RAYO Y KIKOL Y LAS ESTRELLAS DE MAR LUMINISCENTES

2022_5:48 MIN

PROMOS FESTIVALS MUESTRA DE CINE DE LANZAROTE 1

2007_0:30 MIN

MUESTRA DE CINE DE LANZAROTE 2

2007_1:08 MIN

PUNTO DE VISTA

2013_0:30 MIN

MÁRGENES

2014_0:34 MIN

3 MINUTOS PARA EL FIN DEL MUNDO

2018 A 2022_3 MIN CADA EPISODI

01 **DESTRUCCIÓN**

02 **MAD WORLD**

03 **SATÁN**

04 **COVID 19**

05 **CONSPIRANOIAS**

06 **ASALTO AL CAPITOLIO**

07 **MANIS FACHAS Y**

BOTELLONES

08 **PRONTO EN ERUPCIÓN**

09 **INVASIÓN**

11 **LA VIRUELA DEL MONO**

LA CONSTRUCCIÓN ARTÍSTICA DE LA IMAGEN DE LAS BRUJAS

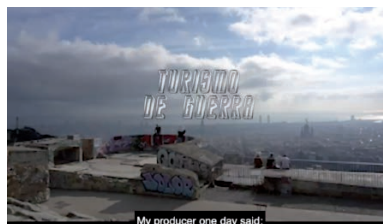
PELIS BRUJAS (TEASER)

2020_1:18 MIN

CUADROS BRUJAS (TEASER)

2020_2:30 MIN

TURISMO DE GUERRA

LA TOMA DE BELCHITE (TEASER)

2022_2:44 MIN

—*autoretrat*

AUTORRETRATO

2022_5 MIN

UNAS RISAS PARA EL FIN DEL MUNDO (KIKOL SE RÍE CON NOSOTROS)

Jorge Tur Moltó

En una reciente intervención en público* de Kikol Grau, le escuché decir que no se acercaba a sus personajes como burla, pero que podía llegar a reírse mucho con ellos. Y que con su práctica cinematográfica rehuía de la seriedad con la que se tratan ciertos temas.

Esta ética de trabajo que plantea Kikol, además de generar complicidad y curiosidad en mí cuando le escuchaba, me parece todo un reto. Incorporar el humor no es fácil y mucho menos en documental, al que se le ha adjudicado, tradicionalmente, la función de enseñar y denunciar. Nuestro director, graduado en historia, recogerá ese acervo, pero a través de la comicidad.

Josep Maria Català (2009) distingue con mucho acierto entre *documental de humor* y *humor documental*. Lo primero es algo buscado estéticamente y lo segundo surge en los rodajes, con un grado mayor, menor o inexistente de preparación. Mientras que uno es la diana, el otro es un efecto colateral, aunque bienvenido, en la narración.

La serie de ensayos con material de archivo *3 Minutos para el fin del mundo* (2021) podría clasificarla como (micro) *documentales de humor*. Kikol emplea toda una suerte de elementos retóricos como metáforas audiovisuales, yuxtaposiciones musicales absurdas e inesperadas y gags de montaje, para suscitar un viraje cómico, romper el efecto de los discursos de sobriedad de cierto documental clásico y subvertir ese símbolo del testimonio histórico irrefutable como es el *found footage*.

Me persuade como espectador para transmitirme algo mucho más elocuente que la simple imagen que estoy viendo: quiere provocar una mutación del significado a través del humor para advertirnos de un apocalipsis provocado por pandemias, catástrofes naturales, bombas nucleares, consumismo desaforado o políticos neoliberales.

En *Rayo y Kikol y las estrellas de mar luminiscentes* (2022), su primera incursión en el cine autobiográfico, incorpora el *humor documental*. En la no ficción, este puede provenir de un aspecto de la realidad que el cineasta vea con potencial de ser cómico, de algo provocado directamente por el propio director o, simplemente, puede ser un rasgo humorístico que surja azarosamente de la propia realidad y que decida incorporarlo en el metraje (Català, 2009).

Este corto nos narra los paseos matutinos diarios que Kikol daba con su perro Rayo en un puerto pesquero gallego. Está contado en primera persona a través de una voz en off que duda, se ríe, se acelera, y se entrecorta. Estos aspectos, lejos de quitar credibilidad a su discurso, lo legitiman y dotan de autenticidad.

De manera ligera y aparentemente superficial, la pieza me está hablando sobre un tema grave: cómo el exceso de pesca reduce la existencia de especies, aunque no sean objeto de consumo, causando un fuerte impacto en el ecosistema marino. La empatía con el espectador se consigue a través de la figura de su perro, el cual ya tiene una vis cómica per se, pero que Kikol acrecienta proponiéndole retos disparatados.

El aspecto aparentemente desprolijo de parte de los trabajos de Kikol, que puede provocar una cierta comicidad, me hace pensar en esa clasificación que divide a los sujetos creativos entre poetas sentimentales y poetas ingenuos (Von Schiller, 1759-1805). Si bien Kikol, por el momento, no se ha dedicado a la escritura de poemas, la forma que tiene de contarnos historias sí puede llegar a ser poética.

Los poetas sentimentales –permitidme incluir también a los cineastas– han de afrontar diversos problemas relacionados con el estilo y la técnica, como si fueran alumnos más aplicados, más lentos (Salter, 2017). Mientras que los ingenuos –coloco aquí a Kikol– son aquellos creadores espontáneos que no son conscientes constante-

* En INTERSECCIÓN - Festival de Arte Audiovisual Contemporáneo (23-10-22).

mente de cómo filman o montan, les sale tal cual, con una naturalidad casi insultante.

Y a las pruebas me remito, Kikol Grau ya va por su película número 13 –sin contar videoclips y trabajos de corta duración– que tiene como título provisional *Turismo de guerra*. Un trabajo en permanente construcción que combina el documental de humor (por ejemplo, empleando la técnica del karaoke con canciones republicanas) y un humor documental que se plasma en los encuentros con las personas que acuden a las recreaciones de las grandes batallas de la Guerra Civil en los lugares donde realmente ocurrieron.

Kikol, con su carácter extrovertido, hace que la gente se sienta cómoda, más tranquila, abonando el terreno para que surja una posible comicidad. Además, siendo el humor importante como estrategia de distanciamiento, conseguirá encontrar momentos de verdad y de ironía a través de una máscara de personajes inventados, como son los generales o soldados de la Guerra Civil que representan los asistentes.

Estas estrategias no son exclusivas de Grau. Tratando de establecer una genealogía tentativa le podría incluir junto a otros cineas-

tas que en sus trabajos recurren al humor a través de las diferentes expresiones analizadas. Menciono, por ejemplo, a Virginia García del Pino, Maider Fernández, Eloy Domínguez o María Cañas –recuerdo su famosa frase “¡Viva la risastencial!”–. Cineastas, como Kikol, en cuyos trabajos se pone en tela de juicio la autoridad del enunciador, su potestad como fuente de conocimiento y su pacto ético con el espectador.

El paso de Kikol de trabajar únicamente con material de archivo –como en *La más macabra de las vidas* (2015), *Magnicidios Poe* (2017) o la comentada *3 Minutos para el fin del mundo* (2021)– a incorporar una filmación física cercana –en *Rayo y Kikol y las estrellas de mar luminiscentes* (2022) y *Turismo de guerra*– le hace perder, parafraseando a Josep Maria Esquirol (2006), la comodidad, la rigidez y la estabilidad, haciendo de sus nuevas propuestas unas más cercanas, más íntimas y humanas y no por eso menos abrazadas al humor. Una tarea siempre titánica como decía el innovador del *slapstick* Mack Sennett (en Gómez de la Serna, 1930): “A cualquiera puede hacérsele llorar con una cebolla; pero aún no se ha descubierto legumbre ninguna que haga reír”.

REFERÈNCIES

- Català, J.M. (2009). “Los límites de lo risible. Cuestiones epistemológicas y estéticas en torno a la confluencia del documental y el humor”. En Oroz, Elena y De Pedro, Gonzalo (eds.). *La risa oblicua. Tangentes, paralelismos e intersecciones entre documental y humor*. Editorial Ocho y Medio.
- Esquirol, J.M. (2006). *El respeto o la mirada atenta*. Gedisa.
- Gómez de la Serna, R. (1930). *Humorismo*. Casimiro Libros.
- Salter, J. L'art de la ficció (2017). *Sobre llegir i escriure*. L'altra editorial.
- Von Schiller, J. (1759-1805). *Sobre poesia ingenua y poesia sentimental*. Editorial Dykinson.

ELISABET MABRES

Elisabet Mabres (Barcelona, 1958) és llicenciada en Pintura per a la Universitat de Barcelona (Belles Arts, 1984) i des d'aleshores ha exercit una formació continuada en gravat, instal·lació, fotografia, performance i vídeo. Una dedicació plena, intensa i evolutiva la va dur a una praxi sense fronteres entre els diferents mitjans plàstics i visuals, fins que, usant imatge i text, es va situar exclusivament en el llenguatge de la videocreació ja fa deu anys. A nivell conceptual, i en una línia constant, Mabres investiga sobre l'experiència amorosa, la pèrdua (del sentiment, de la vida i de la memòria) i algunes extensions de l'expressió literària.

En l'etapa de creació plàstica i visual ha rebut diverses beques i premis de pintura i gravat. Ha sigut convidada internacional al Taller de Gravat Printmaking Workshop de Nova York, l'estiu de 1989; li han executat una escultura monumental a Nagoya, Japó (de la instal·lació "Geografia de *Tendre*") el 1995; i ha realitzat un seminari sobre la seva obra en rebre la invitació de la Universitat d'Ulm, Alemanya, el 2007.

A nivell expositiu ha estat molt activa, principalment a Barcelona, la seva ciutat de treball. Les darreres exposicions individuals han estat exclusivament de vídeo d'autor: Galeria Olivart (*Connectivitats*, 2021) i Flux Club (sessió individual, 2020). Ha exposat fotografia i vídeo a Galeria H2O (*Ella, els altres*, 2018) i al Centre Experimental de les Arts Vallgrassa, Garraf (*Cortes y Plegados*, 2016), així com escultura, fotografia i vídeo a la Galeria Alonso Vidal (*Orografies*, 2007), entre d'altres. També ha realitzat diverses exposicions individuals en països com França, Alemanya, Suïssa i Japó.

En exposició de grup, el treball visual ha estat seleccionat a Homeland (Barcelona, 2022), Damer House Gallery (Tipperary, Irlanda, 2022), en col·laboració amb Loop Festival; Niu Espai Artístic Contemporani (Barcelona, 2021); a diferents convocatòries de la Mostra Internacional de Dones (2022, 2021, 2013 i 2010); al Centre d'Art Santa Mònica (Barcelona, 2020); Bipa (2018 i 2019) i Ofni de la Galeria Valid Foto (Barcelona, 2017); Subjective Reality, al Museu SheShan Moca i a la Galeria Forbidden de Xangai (la Xina, 2016); Festival Inundart (Girona, 2016); Fine Art (Igualada, 2016); Objectiu Barcelona, retratem la ciutat, La Virreina Centre de la Imatge i Fabra i Coats (Barcelona, 2015); Nightclub (Miami, EUA, 2013) i Festival Loop de Barcelona (2010, 2009, 2007) entre d'altres.

En els dos darrers anys (2021 i 2022) ha presentat a concurs la *Trilogia Romanesa* i ha quedat finalista o seleccionada a Festivals com: Crossroads International Festival, Lift-Off Global Network, Festival de Cinema di Cefalu, First-Time Filmmaker Sessions, Festival Rnab, Barciff Barcelona Indie Festival, 2The Paus Premier Festival.

No obstant, per Mabres el que compta és el treball: des de la idea a l'expressió amb el control del mitjà a través d'una dedicació exclusiva i solitària.

En saber-se convidada a participar en la 17a edició del festival de vídeo d'autor Flux, Elisabet Mabres ha preparat vuit vídeos inèdits que s'estrenen en aquesta ocasió.

selecció de vídeos — per a projecció

EL TEMPS I LA QÜESTIÓ

Tríptic romanès. Trilogia romanesa amb imatges d'aquest país i fragments de la poesia de Letiția Ilea.

EL NO DIT

2021_7:37 MIN

El primer curtmetratge de la trilogia és el més críptic dels tres. Imatge, poesia i so creen una unitat de latència, una narrativa simbòlica i disruptiva que acaba desvetllant consciències viscudes de moltes veus silenciades. La veu, assetjada, n'és una mostra.

5 CONTES SONORS

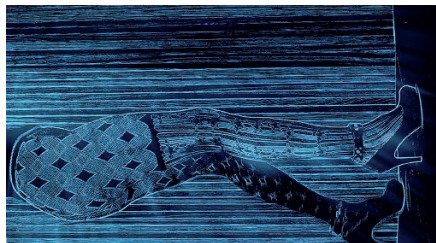
2021_7:27 MIN

Cinc músiques romaneses i un conte visual per a cadascuna. Breus translacions de contrast entre malenconia i jovialitat, concebuts com a interludis vitals d'una base ètnica i visual de la geogràficament pròxima Romania. Les paraules de la poesia de Letiția Ilea addicionen, com sempre, gran pensament.

LA VEU

2021_7:05 MIN

La necessitat de fer un retrat a la poetessa es va imposar, i va caldre un cinquè viatge a Romania per enregistrar la persona, la veu i tot l'entorn domèstic: llibres, objectes i mascota. Es tracta d'un doble homenatge: el meu a Letiția i el de la poetessa a la seva mare, en un temps de pèrdua molt sentit.

SUBLIM E.T.

2022_3:40 MIN

En escoltar “E.T. (Extra Terre Version)” vaig entrar en un bucle auditiu fins a obtenir els permisos per fer-ne un vídeo. A *Sublim E.T.* es desvetllen extremitats; cossatges com meduses dansen damunt d'una antiga cartografia de pop; s'acomia una vella màscara i les extremitats evolucionen cap a l'antropomorfisme d'una criatura fins a la desintegració... Tot és una qüestió de temps.

(VÍDEO) CORRESPONDÈNCIES CP/EM

2022_4:30 MIN

Es tracta d'una correspondència audiovisual intercanviada amb Carlos Pina, performer i videoautor, creador de gran part de la música dels meus vídeos. Un diàleg sobre el rebre i el donar que et qüestiona, entre d'altres, la continuació o la reactivitat com a resposta dels nostres estats i circumstàncies.

ABANS DE L'OBLIT

2022_1 MIN

Molt abans de ser pares, Conxita i Vicens van viure una relació epistolar obligada per la distància temporal d'un servei militar. Els fills trobem les cartes rebudes en dos grups de contrast: encadenat/obert. El primer queda convertit en objecte de valor i al segon li donem el valor de la veu. El fet de com guardem les cartes d'amor ¿té a veure potser amb el vincle relacional? En paral·lel, aquest sosteniment de memòria apunta a una associació d'imaginaris i semblants. Tot en un sol minut.

A ÇOR

2022_13:13 MIN

Una dansa estàtica de natura paisatgística és el tel·lo de fons per a dues veus que reflexionen sobre l'amor, la vida i la mort. *A Çor* és la *Dedicació I* a Marguerite Duras, amb textos de Duras i d'altres autors com Ingmar Bergman i Mª Cecilia Salas Guerra. El títol fa referència a una doble construcció: el cor (des d'on em dirigeixo) i la procedència de les imatges (de les Açores).

A DURAS

2022_3 MIN

És la *Dedicació II* a M. Duras per continuar el llegat de pensament sobre amor i vida, vinculats a una ficció interpretada per dues actrius més la dels objectes i espais d'interior. Diferents quadres de representació entre escenes de la pel·lícula *India Song* de Duras i la meva fotonovel·la en resina *Un día Roberta sabrá* del 2002.

NEGATIVUS

2022_3 MIN

Arreu trobo negatius. Amuntego i desfaig. Sempre en l'intent d'alleugerir memòria. Els meus negatius, allunyats dels positius, els reservo a futures decisions dels altres.

RELACIÓ D'AMORT

2022_3 MIN

És una invitació a compartir la destrucció d'amors objectuals i plàstics de realització pròpia. Aquest vídeo dona peu a un enunciat que duré a terme el dia de la presentació.

— autoretrat

AUTORETRAT

2022_9:30 MIN

En la certesa de considerar la majoria de la meua obra autoreferencial, rebre la proposta de fer un autoretrat audiovisual m'ha dut a escodrinyar en arrels passades, altres poc o gens conegudes, i alguns presents tangencials que de vegades sorgeixen com imatges inesperades. Algun humor, poc pudor i sempre des de mi.

ELISABET MABRES. EL BATEC INTERMITENT DEL PAISATGE

Àngels Garcia i Ferrer

Vaig conèixer per primer cop el treball de l'Elisabet Mabres el 2003, a través d'un petit i ben dissenyat catàleg que, amb el nom de *Cartografies*, presentava textos i imatges de les seves obres més recents. Després d'aquella trobada, es va interrompre el contacte amb l'artista, tot i que anava seguint el seu treball en ocasions puntuals. Un encounter fortuït a la Fira Loop en la darrera edició, va tornar a creuar els nostres camins, i de quina manera! Ella estava treballant en el camp audiovisual, en videoart, i presentava algunes peces en una galeria de Barcelona. Jo comissariava un programa de videoart en col·laboració amb una galeria d'Irlanda i li vaig proposar de participar-hi amb una peça que encaixava perfectament en el projecte. Aquest fou el desencañenat d'una relació professional que aterra en aquest catàleg.

Connectar amb l'Elisabet Mabres és un exercici senzill, per l'honestat i generositat de la persona; esbrinar què mou l'artista a fer el que fa és més complex. L'Elisabet és un ésser intens en tots els àmbits que ens permet conèixer. La seva obra és com un trenat que enllaça passat-present-futur a través de les seves emocions, i amb unes temàtiques que l'empenyen des de les primeres pinzellades pictòriques, a la segona meitat dels 80: amor, desamor, mort, pèrdua, i algun altre blanc que se'n deriva. La mateixa sèrie *Làmort* és un joc de paraules que fa referència al que sentia l'artista de comú entre l'amor, el desamor i la mort.

El recorregut de Mabres ha estat llarg i divers. De formació acadèmica a la Facultat de Belles Arts (UB) en l'especialitat de pintura, ha fet ús de diferents tècniques i disciplines per generar les múltiples condicions d'un mateix nucli. Pintura, dibuix, obra gràfica, objectes tridimensionals, instal·lació, performance, fotografia i, on és ara, l'àmbit del vídeo, la disciplina que ha triat des de fa un temps per transitar territoris que, per la mateixa aportació tècnica, són inexplorats, que no desconeix. La seva creativitat no s'atura.

La perspectiva, que va experimentar en la pintura, la qüestionà per sortir de les dues dimensions. I així ho va fer. Sempre a la recerca del repte. De manera conseqüent, cada pas l'ha dut al següent. I sempre treballant la idea, el control del mitjà i l'expressió. Ella n'és l'executora i qui dirigeix el procés. Madura la persona, evoluciona l'artista i l'obra pren formes sorprenents, sempre seguint la mateixa recerca. Investigar i experimentar. Igual que Roland Barthes, l'Elisabet necessita la llibertat de renovar-se, tot i conservar l'essencial, el fet inefable, però latent. I, tanmateix, és l'Elisabet Mabres que ama, estima, s'apassiona, experimenta i extreu el fruit de tot plegat. És intensa, per perseverant i genuïna.

L'obra pictòrica d'Elisabet Mabres discorre bàsicament entre 1985 i 1991. L'artista planteja una narrativa de l'abstracció liricogeomètrica on les composicions espacials, transitables o no, són sempre personals. Pinta roques que muten a través del color a formes geomètriques (potser aquí arrenca la idea de cercar la tridimensionalitat). Continua sent paisatge, arquitectònic i també humà, d'atmosfera sensible i poètica, suggeridora, per fer volar la imaginació de l'espectador cap al seu territori, cap a ella mateixa. Olis, mixtos o bé gravats. Són obres sinòptiques, amb formes i símbols recurrents que ens donen pistes del seu discurs vital, que anirà prenent força i evolucionant paral·lelament a l'artista. Simbologia que ens aboca a l'obra d'Antoni Tàpies dels 70, amb creus i pinzellades gruijades que solquen el llenç amb vigor.

Una línia discontinua que només s'atura per a la reflexió, i segueix, inesgotable. Un gran currículum d'exposicions ho assevera. La seva pintura és ubicació. Una geolocalització del seu interior, dels dolors i alegries que viu o percep, dins i fora. Són grans formats, espais estructurats, endreçats, perquè s'hi han d'encabir les idees, les emocions. Algunes pintures d'aparença molt visceral, orgànica, de molt endins, on

trobar la mort, l'amor, *Làmort*. Aquesta organicitat la veiem en l'obra *Fresc 6-2-II*, del 1989, que ens fa pensar en Louise Bourgeois i la seva gran *Maman*, l'aranya, com a protecció contra el mal, amb l'objectiu d'acollir, com el gran mantell blau de la Verge en moltes pintures renaixentistes. Un blau intens que veiem a l'obra *Profunditats*, del 1985, on apareix de nou la teranyina, l'aranya.

Un altre referent per a l'artista serà l'obra de Philip Guston de finals del 50. Tanmateix, al marge de les influències o remembrances que puguem copsar a les seves pintures, l'evidència són arquitectures interiors, diríem, i sempre, en primera persona, palesant la relació amb els altres i amb ella mateixa.

Cal dir que no s'ha fet enrere davant qualsevol material, al contrari. L'experimentació del repte per tal d'aconseguir els seus objectius, l'ha portat a barrejar disciplines i materials; fotografia, fusta, resina, llum. L'obra *Geografia de Tendre*, que va exposar a Saragossa, el 1998, n'és un meravellós exemple. Onze peces on percep que cada material emprat té sentit per cada idea que ha volgut mostrar, la finalitat dels quals és descriure emocions: decepció, plenitud, dubte, gelosia, passió, desig, tendresa... Aquesta correspondència, segons Kandinski, "és l'essència de la bellesa de l'obra". En aquesta obra l'artista palesa la influència de la lectura d'un llibre cabdal en el seu discurs, *Fragments d'un Discurs Amorós* de Roland Barthes, autor de pes en el pensament contemporani. Com Barthes, Elisabet també parla des de la seva experiència, però també des de la distància de l'observació, des de la lectura i el context històric. Paral·lelament, en arribar les *Cartografies* (1999-2003), un món s'obre a les seves mans, i la paraula s'afegeix a la seva obra. Mapes que marquen el seu camí, l'aventura, i alhora ens conviden a descobrir-lo amb ella.

La dialèctica forma-contingut genera continuament nivells de realitat que completen una imatge humana en termes de creació. Cogitar és necessari, però, com ens recorda Argullol, el coneixement ha de ser pràctic, no només teòric. Les *Cartografies* de Mabres demostren la seva passió pel saber. L'artista va fer una gran troballa, uns mapes del segle XVII que s'allunyaven de l'estàndard i, en comptes d'orientar navegants dels oceans, ens menaven cap als indrets de les sensacions,

cap a descobrir pensaments amagats. *La Chambre Bleue* (2000) és una instal·lació amb diversos materials –teles, mirall, làtex, llum, fusta, so i olor– que ens explica la història d'una dama, a París, a la primera meitat del segle XVII. La Marquesa de Rambouillet, dona d'ànima ferotge –ens diu l'artista–, alegre, bella i de rara delicadesa d'esperit, una dona il·lustre que, pels seus coneixements arquitectònics instal·larà un gabinet anomenat "Chambre Bleue", pel domini dels blaus. Tal escenari requereix untuositat ornamental amb plaers per a la vista i per a l'olfacte, amb flors arreu del saló. Una posada en escena digna de les millors performances dels 70.

Les protagonistes d'aquesta sèrie són les dones. Il·lustrades i ocioses, generen unes cartografies que puguin orientar els amants a la perfecció amorosa. *Carte de la Veritable Passion* i *La isla del Srón* són dues obres al pastel sobre paper vegetal, del 1999, que mostren com l'artista crea el seu propi mapa amb les simbologies que orienten cap als seus neguits i desitjos. És a dir, a les *Cartografies*, Mabres relaciona grafies territorials del disseny, de l'imaginari o de l'experiència amb la paraula.

El discurs de l'artista és d'una continuïtat absoluta. L'exploració de noves relacions semàntiques entre imatge i text, l'ha abocat al vídeo d'autor. En qualsevol cas, Elisabet Mabres no hi veu fronteres. Sols li manca temps, voldria néixer un altre cop perquè, com Jane Goodall argumenta, necessita una vida més llarga per fer tot el que hi ha per fer i per dir... Joan Vinyoli va escriure que "Entre ser poeta o simplement viure, hi ha una bella possibilitat, que és viure poèticament". Elisabet Mabres concep la seva existència com una creació constant des de la –de vegades– dolorosa i, tanmateix, necessària soledat, una soledat buscada i trobada en el mateix lloc de la soledat. Sentiments compartits amb la seva admirada Marguerite Duras.

Una altra figura que li va deixar una empremta d'il·lusions, de passió i d'amor desinteressat, fou el seu pare. *El Nou Romanticisme de l'Emperador* es basa en la personalitat del seu progenitor. El caràcter, les capacitats, l'energia, seran per sempre més un referent per a l'artista. El text d'aquesta narració, aplicat sobre resina, esdevingué l'obra.

A les *Cartagrafies*, un altre dels seus projectes, l'artista relaciona diverses grafies amb la carta. Cartes rebudes que decideix objectuar, en un clar paral·lelisme amb l'artista francesa Sophie Calle, on les obres són autobiogràfiques i exposen part de les experiències personals. Calle va rebre un email on el seu nòvio trencava amb ella i s'acomiadava amb la més convencional de les frases: "Prenez soin de vous" (Cuida't). Sophie Calle va enviar còpia a 107 dones de diverses professions que li van tornar 107 interpretacions del text. El resultat va ser una instal·lació presentada a la Biennal de Venècia del 2007. L'experiència dolorosa, a través de l'art, esdevé teràpia sanadora.

L'Elisabet també construeix el seu relat autobiogràfic mitjançant les seves obres, sigui pintura, escultura o vídeo. Fer del quotidià, l'excèpcional. Les *Cartagrafies* són una selecció intencionada que, transferida a resines acríliques i fibra de vidre, i significades amb imatges, es converteixen en veu pròpia, en un camí de transformació i interacció constant. Objectes on el més transcendental no és la forma, ja que el sentit és fora. D'aquesta sèrie en destaquem una per la singularitat, *Un dia Roberta sabrà*. Seguint amb la tècnica de la resina acrílica, crea una fotonovel·la d'amor-desamor, molt popular als 60-70, en un plafó de 151x 120 cm, amb l'estructura narrativa tradicional. Una de les obres de l'Eugènia Balcells, del 1978, *Fin*, mostra en *loop* aquest text d'una vinyeta de fotonovel·la que projecta cent finals de cent possibles històries. Si en l'obra de l'Elisabet veiem la fugacitat d'una història d'amor, en la peça de Balcells, anem directament al "Fin" amb petó inclòs, que alhora és el principi de no sabem què.

Durant la primera dècada del 2000, Elisabet Mabres s'autoconfirma que la videocreació serà la seva nova eina de desafiament creatiu, que donarà continuïtat al seu discurs plàstic i vital. A través d'una pantalla canalitzarà idea i sentiment. Un camí inabastable, segons les seves paraules, i fortament desitjat. I comença l'etapa audiovisual.

Per a la 17a edició de Flux. Festival de Vídeo d'Autor, l'artista presenta onze obres, de les quals vuit han estat especialment creades enguany per a l'ocasió. Onze vídeos que revelaran silencis, posaran veu i so al pensament, i vida a l'anhel. Un passeig pel món tangible

de les imatges que, sota la mirada curosa de Mabres i la paraula afegida, esdevé bagatge.

Una de les obres que presenta al festival Flux és el *Tríptic romanès*. Es tracta d'una trilogia amb imatges de Romania i fragments de la poesia de Letiția Ilea. *El no dit* és el primer vídeo del tríptic. El més críptic, segons l'artista i, tanmateix, revelador. Paral·lelismes, empaties, comprensions. Poemes que donen respostes i fan preguntes. Potser no donen solucions, però ajuden a avançar. Una narrativa trencadora que ens avisa d'un final cruent. Una realitat que intuïm i desconexim alhora. La dedicatòria final ens ho aclareix: "Dedicat a les dones que hem estat abusades". Allò que no s'acaba de dir, però s'acaba dient.

Elisabet Mabres va fer quatre viatges a Romania. Tota sola recorregué el país en transport públic, la qual cosa li va permetre connectar amb els seus costums, músiques i tradicions. La segona peça de la trilogia, *5 Contes sonors*, ens regala cinc músiques romaneses i un conte visual per a cadascuna. Pura poesia visual, els poemes conjuminen plenament amb les imatges fins a ser l'obra d'art. *La por no té color* és el títol d'un dels contes, però la vida i l'obra (és el mateix?) de Mabres n'està plena, de colors.

El cinquè viatge de l'artista fou concretament per fer el retrat de la Letiția Ilea. *La Veu* és el títol del tercer vídeo. Mabres va saber de la poetessa i professora universitària romanesa, Letiția Ilea, a través del seu traductor oficial, Xavier Montoliu Pauli, qui va fer d'intermediari en la seva presentació. Fa uns quatre anys la va anar a conèixer. Un cafè i un dinar, tot parlant en francès, i la complicitat s'havia establert. Ilea, ens diu l'Elisabet, és una dona intel·ligent, dura i alhora molt familiar i arrelada al seu país.

La comunicació va continuar, i el mateix Montoliu li va suggerir la idea de fer un tríptic amb el treball compilat per Mabres. I aquí va començar un aprofundiment en la vida i obra de la poetessa. L'Elisabet hi va anar convidada per la poetessa a instal·lar-se a casa seva, amb ella i el seu gos. Veurem l'autora en el seu entorn domèstic. La Letiția Ilea va mostrar una gran predisposició durant els quatre dies que hi van conviure, i l'obra palesa aquest *feeling* entre elles.

Al vídeo escoltem poemes recitats per l'autora en el seu idioma original. La poesia té, com a obra d'art que és, capacitat de transmetre, sigui quina sigui la llengua d'expressió. Això pot ser una paradoxa perquè, literalment, el nostre cervell no entén el que s'està dient, però els altres sentits, la percepció, ens faciliten sensacions i intuïcions del contingut, o l'estat d'ànim de l'autora. La mort de la seva mare, relativament recent, encara no li havia permès copsar en un poema l'expressió de la pèrdua. Pèrdues de l'essencial, desesperança de gust amarg i aspecte dolç. L'Elisabet aconsegueix un retrat poètic i humà d'una dona ferma i sensible, generosa i còmplice amb l'artista. És un doble homenatge, el de l'artista a Letícia Ilea i el de la poetessa a la seva mare.

Dues obres rellevants en aquesta presentació estan dedicades a Marguerite Duras. Elisabet Mabres coneixia fugaçment l'autora de *L'Amant*, un dels seus llibres de culte. La gran revelació, però, fou l'exposició retrospectiva a La Virreina, la qual va visitar en més d'una ocasió, àvida d'abastar la gran intensitat de Duras, sobretot en la seva obra filmica. En aquest recorregut, l'artista va identificar, segons les seves paraules, "una nova semàntica entre imatge i text a la qual estic donant voltes des de fa més de vint anys en la meua obra plàstica i visual". Aquest ha estat el punt de partida inspirador per a les dues peces de vídeo que són *Dedicació I* i *Dedicació II* a Marguerite Duras: *A Çor* i *A Duras*, respectivament.

"Amamos perquè es la única gran aventura". Amb aquesta sentència comença el vídeo *A Çor*. Aquesta obra és una simbiosi entre paraula i imatge, una sensació creixent, un ens que levita i emet pensament a través del sentit de la paraula i la bellesa de les imatges de paisatge, alentides i encadenades, que ens recorden el passat pictòric de l'artista. El paisatge és ella, l'Oracle, i els textos la interroguen. Els textos, en qualitat de subjecte principal van sorgint, com una boira tènue, de les veus en off, inclosa la de l'artista. Mabres n'ha fet una selecció on l'espectador es pugui nuar. Textos de la mateixa Duras, Bergman i d'altres autors. La música, de fons, marca un ritme compassat amb veu i imatge.

A la segona peça, *A Duras*, segueix la referència personal a l'autora, amb imatges d'interior, ficcionada per dues actrius, on cada fo-

tograma es va encaixant amb precisió, i amb una gran calma, per tal de facilitar l'èmfasi de la veu, de la paraula. L'obra té un fil argumental continuador amb el vídeo *A Çor*, tot i el notable canvi de registre pels referents abans utilitzats en l'obra plàstica de l'artista, que remeten a la pintura dels anys 90. Les veus en off, en un to intimista, van citant textos de Duras, d'Isabel Allende, Tirso de Molina, García Lorca, Amado Nervo..., i acompanyen les imatges com en un reflex de les paraules. Amor, desamor, mort, solituds, alegries i dolors que deixen petja arreu i ens empremten amb "orgulloses cicatrius".

L'obra de Marguerite Duras és, com l'obra d'Elisabet Mabres, una declaració de principis, i en gran manera, autobiogràfica. Amor, mort, solitud, passió, són forces que han mogut la vida de la Marguerite i encara trasbalsen l'Elisabet. Podem considerar, en línies generals, que l'obra de Mabres es autoreferencial. És així que, en demanar-li un autoretrat audiovisual per presentar al festival Flux, va decidir anar a la recerca dels seus orígens artístics i vitals, del passat i del present, afegint-hi algunes imatges lliures, amb algun punt humorístic i una mirada precisa. Sempre des del cor, com ella afirma. *A Autoretrat*, l'artista aboca les seves emocions a sobre les seves obres i expressa amb energia el goig de viure, sense amagar les inquietuds més íntimes. Amb el seu llenguatge crea la seva pròpia poètica.

Com una banda sonora, la música nostàlgica, introduïda per una dansa de passos enrere, ens duu al passat, i l'obra pictòrica de l'artista se'ns mostra. La següent etapa enllaça amb les resines "tatuades", escultures que no volen ser-ho, objectes on la càmera es recrea i ens mostra breus fragments de frases i paraules de significat evident per a Mabres, i a les quals vincula imatges. Tot i seguir un ordre cronològic, no pretén ser un catàleg tradicional que simplement ens exposi la seva obra. Vol insinuar fragments, detalls, indicis, suggeriments de qui és l'Elisabet Mabres. A través de finestres que es van obrint i tancant, presenta aspectes vitals i així veiem que la dansa és una constant en la seva vida. Imatges superposades per representar les seves cartografies. *L'Autoretrat* esdevé un cos farcit d'elements que han configurat la seva vida artística i humana que, al capdavant, és el mateix. O no?

Abans de l'oblit i *Negatiu* són dues obres, de gran simbolisme, que apel·len a la memòria, a la que ens resistim a perdre i a la que decidim deixar anar. Relacions d'amor filial i d'altres amors. Quan recordem, decidim. I a voltes l'opció és, senzillament, alleugerir memòria.

Una de les obres visualment més abstractes, és *Sublim E.T.*, un joc de miralls calidoscòpics a ritme de la música "E.T. (Extra Terre Version)". Una voluntat de representar el pas del temps fins a la desintegració.

Les darreres peces, *Video-correspondències EM/CP* i *Relació d'Amor* són dos enfocaments diferents de l'amor i la fidelitat. Al pri-

mer, flaixos d'intercanvi epistolar amb el creador de gran part de la música dels vídeos de l'artista, i al segon, mostra cruament la destrossa, per part de l'artista, de dues peces seves. Destrucció d'amors objectuals i plàstics, el procés del qual, creació-destrucció, es perllonga gairebé trenta anys.

Que un artista es mostri, en més o menys mesura, en les seves obres, sol ser habitual. L'excepcional és com Elisabet Mabres se'ns "dona" a través del seu treball. Aquí, però, hi ha una dualitat: l'artista es mostra obertament i alhora s'amaga dins la seva obra. Perquè ella és el punt de partida i on acaba tornant.

EL NO DIT

ÀNGELS GARCIA I FERRER. Graduada en Arts Aplicades, especialitat Pintura Mural per L'Escola Massana, Barcelona. Llicenciada en Història de l'Art per la UB. Directora de Safia Art Contemporani 1993-2018. Comissària del projecte de videoart Homeland-Irlanda-Barcelona.

— *videoperformances*

RAMON GUIMARAES

Barcelona 1968. Artista visual i performer. La meua pràctica s'en-
dinsa en un inacabable *work in progress* del qual, de tant en tant, teniu
l'oportunitat de presenciar alguns dels processos i en el qual, a partir
del cos, la veu, l'espai, el moviment i la interacció amb l'altre, exploro
sentiments, emocions i experiències personals que funcionen a ma-
nera de catalitzador i mirall, que les estililitza o exagera per tal de fer visi-
bles i posar en qüestió moltes falses veritats heteronormatives que ens
han fet creure i que ara, per poder transitar el món, cal desconstruir.

Feminisme, identitat, gènere, equitat, pensament ecosòfic, espi-
ritualitat i la interacció física i emocional amb l'espectador han estat
presentes des de l'inici en els meus processos performatius, cosa que
permet anar més enllà del que és personal i posicionar-nos en el fet
col·lectiu i universal i des d'aquí intentar entendre qui som i, si més no,
qui volem ser en un futur que ja hauria de ser present.

Llicenciat en Belles Arts i Màster en comunicació audiovisual in-
teractiva a la UB, he realitzat més de 100 performances d'acció única
i més de vuitanta títols audiovisuals de diferent format: instal·lacions
interactives, multipantalla o en format monocanal.

ramonguimaraes.com

BEING TIME

2022_20 MIN

VIDEOPERFORMANCE INTERACTIVA

Being Time és una videoperformance en el sentit més estricte de
la paraula. Un fitxer de vídeo executable automàticament de vint mi-
nuts que funciona com un rellotge i exigeix la nostra interacció cons-
tant. Aquesta performance virtual conviu en paral·lel amb l'acció d'un
performer físic que desenvolupa el seu rol. Un rol que també implica
la interacció de l'audiència, quan calgui.

En conseqüència, l'audiència està subjecta a dos tipus d'interac-
ció simultània: una d'analògica que necessita la presència d'un per-
former, una altra de digital i virtual que juga amb la seva capacitat per
estimular que els individus facin el que se suposa que han de fer, ho
vulguin o no. Ambdues interaccions simultànies estan jugant amb les
nostres debilitats psicològiques, però amb una clara intenció de qües-
tionar la nostra relació amb el temps.

La idea d'unir aquests dos sistemes diferents de control de l'indi-
vidu, ajuda a despertar la nostra consciència sobre com estem controlats
pel mateix sistema. Però també ajuda a fer-nos adonar de l'existència
de diferents tipus de realitats simultànies.

Si finalment entenem que som temps, i que aquesta és la nostra
única possessió, aquesta videoperformance funcionarà com un retrat
del nostre moment vital actual i podria posar sobre la taula una gran
pregunta: Com volem viure el nostre temps?

PÍ SOMMER

Xile, 1981. Treballa en assumptes relacionats amb l'art i el so, és poeta i participant activa de la Internacional Ruidista. Ha publicat de forma independent les plaquettes *Frecuentemente Isla* (2015), *Aéreos* (2017) i *Terrenales* (2018). El poema extens *El Frente de los Geranios* (Cuadernos Imperdonables, 2018) i *Korowai* (2019). És part de les antologies *Uno más ocho* (Reservoir Books, Penguin Random House, 2016), *Mujeres Dadá* (Ediciones Canibal, 2021) i *Antología Bi-lingüe Po-Ex* (Go, Edicions 2018). Recentment ha publicat el fanzine *Dónde decir –poemas audibles–* i *Notas de existencia –muestuario de suelos–* (2022). Els seus poemes gràfics han estat publicats en una de les edicions de la revista "Die Horen" a Alemanya.

Els darrers festivals on s'ha presentat són Barcelona Poesia, Poesia i més, Vociferio Festival de Poesia de València, Expandible Poesia Transdisciplinar de México, Bienal de Poesia Experimental de Euskadi i Festival PM Chile, entre d'altres. Ha estat convidada a nombroses exposicions, personals i col·lectives, festivals, xerrades, galeries i museus nacionals i internacionals a països de Llatinoamèrica i Europa.

Actualment escriu i investiga des del lloc de residència, Mataró.

piasommer.com
soundcloud.com/piasommer
 IG @pia.sommer_

EL FRENTE DE LOS GERANIOS

2022_20 MIN

La petita pel·lícula del poema *El Frente de los Geranios* (2018-2020_8:23 MIN) es va rodar a Mataró a la vora del mar. Tracta sobre la relació entre cos, text, performance, so i imatge. El poema es consti-
 tueix com a acció i dir

polític, una veu que lluita i se sosté "sin tierra cuando sin amor y sin casa, el arte". És una peça que busca transcendir els suports de l'escriptura i posar de manifest l'alliberament dels formats. En aquest sentit, la performance, que es desenvolupa a partir de la projecció, utilitza el paper com a eina d'expansió. Es tracta de la construcció d'un paisatge en blanc,

una mena de Serralada dels Andes. Allà es genera l'acció, el front, el bloc que configura el poema. Són uns 80 metres de paper blanc kraft per a 8 minuts de vídeo, és a dir, uns 10 metres per minut de pel·lícula. Al finalitzar l'acció, s'activa el so i la veu en directe per tancar la peça. "Frecuentemos una película sorda, que la exactitud toque la cabeza de las aves".

MIREIA ZANTOP

Llicenciada en Belles Arts, se centra inicialment en les arts visuals i exposa pintura, dibuix i obra gràfica. Sol parlar en, amb i dels diferents llenguatges del cos, relacionant les seves identitats i metàfores significants. Conrea les arts vives i del moviment, que integra en peces interdisciplinàries, poesia visual i sonora, instal·lacions efímeres i performances.

Gaudeix cocreant i forma part de diferents col·lectius d'art d'acció, com Corpologia, Els polissons, Ocells al cap i Les mireies. En els últims projectes personals posa l'accent en els volums tangibles, però també en l'immaterial i el relacional, teixint la seva obra plàstica, poètica i performàtica.

mireiazantop.com
lesmireies.com

ARIADNA PUJOL

Realitzadora i guionista, crea habitualment amb ballarins/es, músics i poetes, filmant poemes visuals i videodansa.

vimeo.com/ariadnapujol

x, COMPLEX

2022_20 MIN

PERFORMANCE DE MIREIA ZANTOP
I VIDEOCREACIÓ D'ARIADNA PUJOL

Plexe: xarxa d'entrellaçaments.

Una estona, el fragment d'un buit ple, ple de buits.

Ni les zebres són negres ni blanques. Les visions de la/les realitats que percebem i creiem viure són relatives, sovint invisibles. Són

meves, nostres, apropiades? On reposo la mirada, on paro l'atenció del contínuum? Portes a la intuïció. El batec s'hi entreveu, ens travessa, sine qua non.

SANTIAGO LATORRE

Santiago Latorre és un artista i enginyer interessat en com el que és orgànic i viu pot afectar totes les fases de l'esdeveniment sonor, des del moment de la composició i generació del so fins a la percepció. Aquest interès es posa de manifest en projectes com la *Sonificación del Genoma Humano*, la performance privada per a dues persones *A pie de cama*, o als seus discos en solitari *Órbita* i *Eclíptica*, que exploren cicles, forces i esdeveniments físics que impacten la nostra manera de percebre i sentir. Ha mostrat el seu treball a festivals i espais com Sonar, Primavera Sound, Ars Electronica, Sundance i Esplanade Singapore; i ha col·laborat en projectes de dansa, moda i cinema presentats a Tate Modern (Londres), Fundació Tàpies (Barcelona) i Quanta Arts Foundation (Taipei) entre d'altres. El 2012 va compondre la música per a la pel·lícula *Interior: Leather Bar*, codirigida per James Franco i Travis Mathews. Latorre és comissari de FUGA - Exploraciones Sonoras, un programa de residències artístiques internacionals, plataforma d'exhibició i incubadora de continguts educatius que nodreix una comunitat d'artistes, tecnòlegs i públic a Saragossa.

[instagram.com/santiago_latorre](https://www.instagram.com/santiago_latorre)
linktr.ee/santiagolatorre
[@santiago_latorre](https://www.facebook.com/santiago_latorre)

LA ARQUITECTURA DE LA AMISTAD

La arquitectura de la amistad va començar el 2016 com una exploració de les possibilitats de la manipulació vocal en temps real desenvolupada per Latorre. Després d'estar allunyat de la creació musical durant diversos anys a causa d'una lesió a les dues mans, va començar a experimentar amb sensors de moviment sense contacte per modificar el so de la seva pròpia veu, buscant recuperar la sensació de tocar un instrument. L'exploració va créixer i es va transformar a través de col·laboracions amb artistes i amigues a l'ecosistema del Laboratorio de Sonido d'Etopia Centro de Arte y Tecnología a Saragossa. El compositor americà Colin Self, l'artista colombiana Atabey Mamasita i la cantant saragossana Nieves Arilla es van unir per produir l'àlbum musical *Architecture of Friendship*, editat pel segell barceloní Foehn Records l'abril del 2022 (enllaç d'escolta: <https://orcd.co/zqn96wl>).

Amb motiu del Festival Ars Electronica, el 2021 Santiago Latorre i Nieves Arilla, en col·laboració amb la coreògrafa i il·luminadora basca Sara Paniagua, treballen en una versió escènica del projecte. Per això expandeixen el sistema de processament de so amb el moviment del

cos per incloure també el processat de la llum, de manera que so, llum i moviment s'afecten mútuament. La seqüència de cançons s'ofereix com a frontissa per activar i exercitar l'empatia, les connexions sensibles, per despertar l'esperança i recarregar l'entusiasme, potser fins i tot per fomentar la cura entre allò familiar i allò estrany.

La arquitectura de la amistad és un projecte col·lectiu inspirat en la noció d'ecosistema i el valor de la interdependència, conduït pel compositor aragonès Santiago Latorre. El grup pren el nom de les paraules de Hannah Arendt, que després de ser acusada de manca d'amor pels jueus, va respondre: "Tens raó. No estimo cap poble –ni els francesos, ni els nord-americans, ni els jueus, ni els negres–. Només estimo els meus amics". Aquesta cita es pot interpretar com una manifestació del desig de mobilitzar la noció d'identitat; Arendt defensa que les seves accions no es basen en l'amor cap a un poble o nació en particular, situant-se en una bretxa entre diverses identitats i fora de qualsevol política identitària convencional.

Performers **SANTIAGO LATORRE I NIEVES ARILLA**

Música composta per **SANTIAGO LATORRE, COLIN SELF, NIEVES ARILLA I ATABEY MAMASITA**

Il·luminació i suport coreogràfic **SARA PANIAGUA**

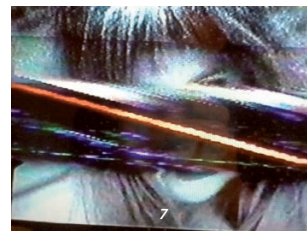
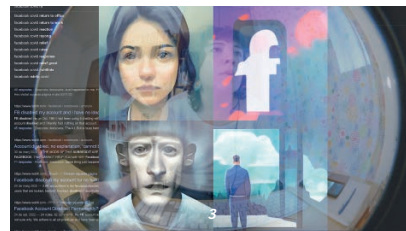
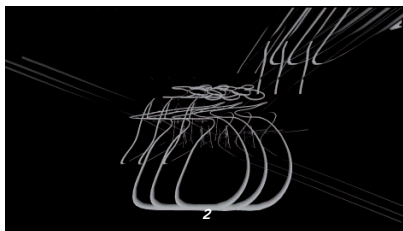
Visuals en projecció filmats per **CAMILLE BLAKE, WILLIAM MARKARIAN-MARTIN I ZOYA BASSI**

Editades per **ROSER CORELLA I SARA PANIAGUA**

Desenvolupat en residència a **LIA Sonido - Etopia Centro de Arte y Tecnología a Saragossa** *per a* **Ars Electronica Festival (Linz, Àustria)**

Fotos de directe **PEDRO ANGUILA**

— flux videocapsa

JOSEP-MARIA BALANYÀ

balanya.net

— 1

COVIDEXPRESS

2020_4:46 MIN

CovidExpress és un projecte fotogràfic que vaig crear després del confinament a Bèlgica a causa de la Covid-19 i just després d'haver patit un atac de cor. El projecte consisteix en una exposició fotogràfica i un vídeo.

Durant molts dies, pel maig del 2020, vaig anar a passejar pel parc de la Moeraske. La major part d'aquest parc queda situada a la comuna brussel·lesa d'Evere i té una extensió de catorze hectàrees. A tocar de la cara nord del parc hi ha un nus ferroviari per on passen un gran nombre de trens que van i venen cap a l'estació de Schaerbeek, situada a un quilòmetre a l'oest.

Allà vaig fer una sèrie de fotografies dels trens que passaven. La majoria de vagonets anaven buits a causa de la situació de la Covid-19. De vegades hi havia algun passatger. D'algun manera, aquestes fotos reflecteixen els moments tristos que vivim, la soledat i la frustració produïdes per la manca de comunicació hàptica. Els trens passen, buits, no els podem agafar, està prohibit viatjar.

Tot i així, podem viatjar amb la ment, amb la nostra ànima.

De tota la sèrie vaig seleccionar tretze fotos fetes el 15 de maig del 2020. Càmera: Panasonic DMC-FZ 8. Objectiu de la càmera: Leica.

La presentació de les fotos va acompanyada d'un vídeo, per al qual he creat tant la imatge com la banda sonora, es titula *CovidExpress - going nowhere* (anant enlloc) i és el que es presenta aquí.

MIQUEL BONETA

k1wy.com

— 2

SI NO LE DAS CONVERSACIÓN NO HABLA. Y YO, MUCHAS VECES NO SE LA DOY

2021_5 MIN

Al·ludeix a la soledat, a l'estudi de la ment i del subconscient. És un viatge a través de pensaments reiterats tots solapats entre si.

LUPE CAPELL

xindogu.com

— 3

LUPE AGAINST THE MACHINE

2022_5 MIN

REALITZACIÓ: LUPE CAPELL GASOL. MÚSICA: MARGARIDA MARIÑO, "UNHA ILLA O MEDIO DO MAR". IMATGES ONÍRIQUES: MIDJOURNEY AI, SEGUINT INDICACIONS PRÒPIES

Després de quasi vint anys compartint bona part de la meua vida al "llibre de les cares", pensava que l'algoritme ja ho sabia tot de mi. Que em coneixia. Que teníem una relació fortament consolidada. Que si sabia on havia passat les vacances, com vaig plorar la mort de la gosseta, a quins anuncis de colònia havia clicat, qui són els meus millors amics i que fa anys que treballo en una escola, seria capaç de reconèixer que quan el dia 24 d'octubre algú va penjar pornografia infantil al meu perfil, aquesta no havia estat jo. Es veu que no és així. Em creu culpable i això em fa mal.

M'ha demanat identificar-me prop de cent vegades, però he estat sentenciada i la decisió és inapel·lable. Però, a veure... ¿amb qui he estat compartint la meua vida tot aquest temps? Amic, mira'm a la cara, ¿és que no em coneixes de res?

Lluny d'aquí hi ha una capsa com aquesta on s'hi guarden totes les meves dades vigilades per les màquines, i m'hi han bloquejat l'accés. Els humans han estat declarats obsolets i la pandèmia ha estat l'excusa final. Ho intento, però... ¿podré tornar a obrir-la mai, aquesta capsa on vaig posar la meva vida, però que en realitat sempre va ser seva?

ALESSANDRO OLLA

aleolla.it

— 4

SHORT WAVES

2018-2022 (WORK IN PROGRESS)_5 MIN

El tema de les seqüències d'àudio i de vídeo és sempre una ràdio d'ona curta sintetitzada en estacions que transmeten música, veus o sorolls que entren en conflicte amb el paisatge visual o que n'estimulen una descontextualització o expansió.

A la base de l'operació hi ha una ansietat per estar a diferents llocs alhora, per anar més enllà dels límits geogràfics, per experimentar el territori amb altres perspectives i possibilitats emocionals. Una reflexió, un

desig ansiós d'ampliar la geografia, el territori on vivim, i eixamplar emocionalment altres dimensions.

YAPCI RAMOS

yapciram.com

MONUMENTA

2022_03:12 MIN

Les dones guanxes ocupaven un lloc com a subjectes actius a les comunitats del Tenerife prehistòric. Amb la conquesta, la societat aborigen va passar a ser regulada sota unes premisses patriarcals que van perpetuar uns relats invisibilitzant-ne d'altres i, amb això, es va donar pas a la desmemòria de l'alteritat. A través d'una investigació artística, històrica i social, l'artista desenvolupa nou identitats inspirades en els paisatges de cadascuna de les antigues demarcacions de l'illa, la cultura ancestral i la tradició oral. "Em pregunto: Com devien ser? Quins sentirs les travessaven? Quines històries de vida devien explicar? La llacuna del temps i la manca de representació deixen aquestes respostes a la imaginació. I això és alliberador. *Monumenta*

— 5

podríem ser tu i jo. Mirar enrere, seguir els nostres propis passos i el dels nostres avant-passats per arribar a aquesta essència, aquest origen, on tot era més veritable. Així és com em retrobo amb aquests subjectes oblidats, els habito i els rendeixo homenatge".

**JORDINA ROS /
PERE ESTADELLA**

ditada.cat

— 6

DELIMITATION

2021_3:10 MIN

DIRECCIÓ, GRAVACIÓ, EDICIÓ: JORDINA ROS /
PERE ESTADELLA. DISSENY MÚSICA: POL ROS.
PRODUCCIÓ: WWW.DITADA.CAT

L'home necessita posar límits al seu espai. Una necessitat de visualització de l'entorn, de control de l'espai on es mou; posar límits per no sentir-se deseparat, per controlar la seva pròpia vida, en el seu món.

Delimitar de dins enfora, afegint símbols i claus en l'espai sagrat que envolta la seva vida. La sacralització de l'espai va fer-se des de l'època antiga i, en el pas entre l'era medieval i la moderna, esdevingué fonamental en

el control sociopolític de les societats. La delimitació paisatgística té, per tant, un rang estratègic i facilita l'avenç cap a una nova cultura de la gestió i l'ordenació del territori.

La nostra intervenció, manipulant pedres volcàniques (sinònim de força i resistència) per crear delimitacions respectant l'entorn paisatgístic, ha estat enregistrada a l'illa de Lanzarote.

TAMO

— 7

EX TENEBRIS LUX

2022_4 MIN

Ex Tenebris Lux és una peça sobre l'evolució d'una idea, la seva trajectòria sobre el cos i el seu efecte en el rostre. L'imperceptible visible, el moment en el qual es crema una cèl·lula de matèria grisa durant una contradicció, un flash psicològic i un despertar espiritual quan se li revela a una mateixa el costat fosc.

Ex Tenebris Lux és un desenvolupament d'imatges transformades, estirades, trenca- des, dividides, doblegades. És una reflexió curta i abstracta sobre el canvi profund.

IRENEU TRANIS

ireneutranis.com

— 8

AMISTAT

2021_4:39 MIN

IDEA I DIRECCIÓ: IRENEU TRANIS. ACTOR: XAVI CAPDET. FOTOGRAFIA: MAGUI PICHININI. MÚSICA ORIGINAL: FEDE SALGADO. SONIDISTA: DÍDAC TRANIS. AJUDANT: RICARDO MENA. AGRAÏMENTS: SHASTA DAISY

Amistat és una píndola poètica audiovisual, que forma part d'una sèrie de peces curtes de videopoesia inspirades en els vídeos d'internet anomenats ASMR. Els anomeno videoemes, i són experiències individuals contemplatives que introdueixen estímuls cognitius, musicals i sensorials a l'espectador amb l'objectiu d'alterar el seu estat físic, emocional i racional.

JOSEP VILA FISAS

josepvilafisas.com

— 9

NO AL CÁNTICO AMARGO

2022_4:47 MIN

CRÈDITS DE LES IMATGES: *DONA QUE DANSA*: MAR NICOLÀS AMB EL MANEL MACIÀ FENT DE CÀMERA. *GOSSOS MENTRE JUGUEN*: TITO PALAU. *ROSTRE QUE ES GIRA PER MIRAR*: JOSEP VILA, FILMAT PER PEPE RUZ. LA RESTA, ACCIDENTALMENT, ÉS DEL JOSEP VILA

No al cántico amargo es pot definir com el binomi format per una cançó hipnòtica (l'alteració que l'autor va fer d'una peça del seu amic músic Nicolás de Ángel i amb la veu plena de matisos de Mar Nicolás) i per un seguit d'imatges ordenades i tractades per tal d'aconseguir commoure l'espectador i endinsar-lo durant cinc minuts en una atmosfera de tendresa i d'una poètica agredolça plena de malenconia.

MAYA WOLIŃSKA

maiawolinska.org

— 10

LIGHTWAYS

2022_4:45 MIN

La llum viatja ràpidament a través de la pols brillant, penetra l'aire ple de remolins iridescents. En discrets flaixos, il·lumina i revela, dividint el temps i doblegant tot l'espai.

flux club —
remix

36

NILO ARIAS — *DISOLUCIÓN*

PRIMERA PART —

CARLES HAC MOR**POCA SOLTA**

2000_4:20 MIN

NO

1973-2008_3:33 MIN

MATERIC.ORG:**NILO ARIAS****DISOLUCIÓN**

2014_5:57 MIN

MATERIC.ORG:**LORENZO PAPANTI****ORGANIC MECHANISMS**

2019_2:30 MIN

RAMON GUIMARAES**PILA DE PLATS**

2022_13:27 MIN

JOSEP VILA FISAS**DONA DE VEU QUE CUS**

2022_5 MIN

JULIÁN ÁLVAREZ**67 VERSOS EN RECUERDO****DE DADÀ_JUAN-EDUARDO****CIRLOT**

2013_5:15 MIN

EXHUMACIONES POÉTICAS_**JOAN VIGÓ**

2017_8:44 MIN

ARTURO BASTÓN**ESFERAS**

2021_4:20 MIN

MÚSICA: CAPSULA (ESPANYA/ARGENTINA)

OPTIMISM

2018_4:52 MIN

MÚSICA: RENALDO AND THE LOAF

(GRAN BRETAGNYA)

SEGONA PART —

JOHANNA SPEIDEL**THE MIRROR**

2014_5:30 MIN

GHOSTRUNNER

2010_5:05 MIN

ALBERT MERINO**MEMÒRIA DEL****DESPRENIMENT**

2022_18 MIN

FRANCESCA LLOPIS**DINS PER DINS**

2021_14:50 MIN

MARÇ RABAL**DIARI ANIMAT D'UN****CONFINAMENT**

2020_10:26 MIN

TERCERA PART —

IRENEU TRANIS
SODOMA I GOMORRA

2021_4:06 MIN

PIRÒMANA D'ARGOS
TRIFÀSIC. EXPERIMENT
ONÍRIC 1/3

2017_3:31 MIN

TRIFÀSIC. EXPERIMENT
ONÍRIC 2/3

2017_2:27 MIN

TRIFÀSIC. EXPERIMENT
ONÍRIC 3/3

2017_2:52 MIN

LISA MARRANI, VERA LIVIA
GARCÍA & ALESSANDRO OLLA

MÉS VEÏNES (FRAGMENT)

2022_10 MIN

MARTÍN VIRGILI
OESTE - DÍA 1

2020_5:10 MIN

JORDINA ROS /
PERE ESTADELLA

NO NOS PODEMOS PERDER
MÁS ALLÁ DE LA LÍNEA

2020_4:13 MIN

DENYS BLACKER
THE NOBLE GASES (FRAGMENT)

2014_8:50 MIN

OVNI OBSERVATORI DE
VÍDEO NO IDENTIFICAT:
JEAN GABRIEL PÉRIOT

DIES IRAE

2005_10 MIN_FRANÇA_SENSE DIÀLEG

ANA RODRÍGUEZ LEÓN
(DES)ABRAZO INFINITO

2018-2022_2:34 MIN

AMB ENRIQUE BUSTOS I ANA RODRÍGUEZ

(DES)MEMORIA INVOCADA

2018-2022_2:27 MIN

AMB ENRIQUE BUSTOS I ANA RODRÍGUEZ

ANA RODRÍGUEZ LEÓN — (DES)MEMORIA INVOCADA

ANTIC TEATRE

Verdaguer i Callís, 12. 08003 BCN
 anticteatre.com

FEBRER —
 JUNY 2022

**CC CONVENT
DE SANT AGUSTÍ**

Comerç, 36. 08003 BCN
 conventagusti.com

SETEMBRE —
 OCTUBRE 2022

FLUX CLUB
 EL CLUB DE VÍDEO DE BARCELONA

Sessions periòdiques quinzenals, amb projeccions seguides de col·loqui, que complementen el festival des del punt de vista dels continguts i que estenen el seu període d'acció més enllà dels dies dedicats estrictament al festival.

— *programació*

SESSIÓ 1. DILLUNS 7 FEBRER

CARLES HAC MOR

SESSIÓ 2. DILLUNS 21 FEBRER

MATERIC.ORG

SESSIÓ 3. DILLUNS 7 MARÇ

RAMON GUIMARÃES + JOHANNA SPEIDEL

SESSIÓ 4. DILLUNS 21 MARÇ

**ALBERT MERINO + FRANCESCA LLOPIS
 + MARÇ RABAL**

SESSIÓ 5. DILLUNS 4 ABRIL

JULIÁN ÁLVAREZ

SESSIÓ 6. DILLUNS 25 ABRIL

ARTURO BASTÓN

SESSIÓ 7. DILLUNS 2 MAIG

IRENEU TRANIS + PIRÒMANA D'ARGOS

SESSIÓ 8. DILLUNS 16 MAIG

JOSEP VILA FISAS

SESSIÓ 9. DILLUNS 30 MAIG

**LISA MARRANI, VERA LIVIA GARCÍA &
 ALESSANDRO OLLA + MARTÍN VIRGILI
 & MÚSICA NARANJA**

SESSIÓ 10. DILLUNS 13 JUNY

**JORDINA ROS / PERE ESTADELLA
 + DENYS BLACKER**

SESSIÓ 11. DILLUNS 12 SETEMBRE

OVNI Observatori de Vídeo No Identificat

SESSIÓ 12. DILLUNS 7 OCTUBRE

ANA RODRÍGUEZ LEÓN

ORGANITZA

HABITUAL
VIDEO TEAM

habitualvideoteam.org

info@fluxfestival.org

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

cultura.gencat.cat

Ajuntament de
Barcelona

[lameva.barcelona.cat/
barcelonacultura](http://lameva.barcelona.cat/barcelonacultura)

santa mònica

artssantamonica.cat

CC Convent de
Sant Agustí

conventagusti.com

anticteatre.com

AMB EL SUPORT DE

PRODUCTORA AUDIOVISUAL

altervideo.tv

SEGELL DISCOGRÀFIC
INDEPENDENT

g33grecords.com